

Socialförvaltningen

Matilda Ernfridsson | Utvecklingsledare
0734-64 74 03 | matilda.ernfridsson@bollebygd.se

Socialnämnden

Särskilt boende för äldre, ett ändrat behov av platser

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta socialnämndens förslag om att ändra det planerade antalet nya platser på särskilt boende för äldre från 60 till cirka 20 och därmed avbryta och avsluta det pågående projektet.

Ärendet

I lokalresursplanen har sedan tidigare ett behov av 60 nya boendeplatser inom särskilt boende för äldre angivits. Ett antal som ej längre är överensstämmande med det behov som idag föreligger.

Bollegårdens särskilda boende för äldre har idag 81 platser. Det förekommer inte någon oskälig väntetid från beslut till inflyttning, vilket inte var fallet för bara ett och ett halvt år sedan då det var kö till boendets båda avdelningar.

Befolkningsprognosen visar att antalet äldre i Bollebygd kommer att öka, en ökning på 30 % av personer över 80 år förespås, medan åldersgruppen 65-79 år kommer ligga kvar på samma nivå under åren fram till 2030. Det är större sannolikhet att den som har behov av en plats på särskilt boende är över 80 år.

Det finns många olika sätt att beräkna hur många boendeplatser som behövs i en kommun och beroende på vilket sätt som används så kommer man fram till olika slutsatser.

Om ökningen beräknas linjärt, från idag, så motsvarar det 124 platser år 2030, det vill säga 43 platser utöver dem som finns idag. Ser man istället till rikssnittet som visar att 11,77 % av 80-åringarna bor på särskilt boende för äldre så skulle det, för Bollebygds del, motsvara 77 platser idag och 109 platser 2030, således en ökning på 32 platser i det scenariot.

I Sjuhäradskommunerna är snittet för andel 80-åringar som bor på särskilt boende 10,7 % vilket i Bollebygd skulle motsvara en ökning på 20 platser fram till 2030.

Brist på särskilt boende för äldre kan inte lösas enbart genom att förbättra bostäderna på den ordinarie bostadsmarknaden, eller genom trygghetsboenden. Brist på bostäder som är tillgängliga för personer med nedsatt rörlighet kan emellertid öka behovet av särskilt boende. Det är därför av vikt att tillse att det finns tillräckligt med bostäder i särskilt boende när en äldre person bedöms ha det behovet (Socialstyrelsen, 2021).

Socialnämnden bedömer att en utökning om cirka 20 platser på särskilt boende för äldre räcker, under förutsättning att kommunen planerar fler bostäder som är anpassade för äldres behov och på olika sätt uppmuntrar företag som ägnar sig åt bostadsbyggande att uppföra trygghetsboenden med

gemensamhetsytor och plats för aktiviteter. Att förebyggande insatser, vilka ej är lagstadgade, kan få fortsatt utveckling samt att hemtjänsten och hemsjukvården kan utökas utefter kommande behov.

Omvärldsbevakning

Vid en enkätundersökning, som genomfördes av socialförvaltningen, om hur Bollebygds medborgare, över 50 år, ser på sitt framtida boende framkommer en bild av att det är många vill bo kvar i sin hemort, vill ha sin självständighet bibehållen, känna sig trygga att kunna få hjälp och stöd vid behov och att det ska finnas möjlighet till social samvaro och arrangerade aktiviteter flera gånger per dag, att man vill laga sin egen mat och/eller ha tillgång till en restaurang, samt möjlighet att ta emot gäster i sin lägenhet. Det är således inte en plats på ett särskilt boende man ser framför sig på äldre dagar.

Detta stämmer bra överens med vad som framgår av Socialstyrelsens rapport Behov av och tillgång till särskilda boendeformer för äldre (SoS 2021) där man även hänvisar till flertalet andra tidigare utredningar på ämnet bostäder för äldre, nämligen att äldre är generellt nöjda med sitt boende men att tillgängligheten behöver öka. Som exempel nämns att det saknas hiss i många flerfamiljshus. Utredningen visar också att det finns ett ökat intresse hos äldre personer för boendeformer som bygger på gemenskap i boendet, samt att det behövs större mångfald av bostäder och boendeformer som är lämpliga för äldre.

Det beskrivs i samma rapport att andelen äldre som bor på särskilt boende minskar och många kommuner uppger att de har brist på platser, att behovet inte kommer vara täckt inom fem år. Men det behöver i sig inte vara ett problem så länge kommunen erbjuder andra insatser som tillgodoser behoven i den ordinära boendeformen.

Det är till största del de lokala förutsättningarna som avgör hur utvecklingen av särskilda boendeformer bör se ut. Följande faktorer är avgörande:

- hur hälsan är hos den äldre befolkningen,
- om det finns förebyggande arbete och andra insatser för att förlänga kvarboendet såsom anhörigstöd, mötesplatser, dagverksamhet m.m.,
- hur hemtjänsten är organiserad och hur välfungerande den är samt hur väl hemsjukvården fungerar,
- hur mycket information som kommunen har om hur äldre bor idag och om hur de vill bo i framtiden,
- om kommunen har en dialog med bostadsbolag om vilka bostäder som finns i kommunen och hur tillgängliga dessa är och skulle behöva vara, utifrån de äldres behov samt
- vilka politiska beslut som fattas.

Beslutsunderlag

- Särskilt boende för äldre, ett ändrat behov, socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-12-06
- Behov av och tillgång till särskilda boendeformer för äldre, Socialstyrelsens rapport, socialstyrelsen.se februari 2021

Skickas till

Kommunstyrelsen
Socialförvaltningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Gunilla Lundgren

Förvaltningschef

Matilda Ernfridsson

Utvecklingsledare